

STORYTELLING – pripovijedanjem do učenja

Storytelling je u današnje vrijeme sveprisutan (od marketinga, prodaje, javnih nastupa..). Kao takav učenicima nije nepoznat. Priče se pamte čak 22 puta više nego činjenice i podatci. Oko 60% informacija se zapamti ukoliko se predstavi u vidu priče.

Teorijska osnova i ključni principi

Ljudski rod je opstao na prenošenju znanja pričanjem priča. Još dok čovjek nije znao pisati, usmena predaja je bila jedini način na koji su generacije bile u mogućnosti prenijeti svoja znanja na iduće generacije.

Piaget za učenje kaže kako je to aktivni proces u kojem učenici konstruiraju znanje kroz vlastita iskustva. Kako to najbolje postići nego pripovijedanjem, koje je prisutno u svim segmentima života. Njegova konstruktivistička teorija nas navodi na zaključak kako priče potiču učenike da povežu nove sadržaje s vlastitim iskustvima i predznanjem.

Ako uzmemo u obzir i Gardnerovu teoriju višestrukih inteligencija i stilova učenja, dolazimo do toga da pripovijedanje koristi više modaliteta učenja (vizualno, verbalno, kinestetičko, glazbeno...) te tako i angažira različite vrste inteligencija.

Goleman kaže da su emocije ključne za učenje i motivaciju. Kako najbolje potaknuti motivaciju i empatiju te povećati sudjelovanje učenika, nego pripovijedanjem, kojim ujedno stvaramo emocionalnu povezanost s temom.

I neuroznanstvena istraživanja o učenju idu u prilog ovoj metodi jer mozak bolje pamti informacije ako su povezane s emocijama, slikama i pričom.

I na kraju, kad uzmemo u obzir razvoju dob učenika, pogotovo u prvom i drugom razredu osnovne škole, kad je usmeni izričaj jedini način rada, onda je pripovijedanje jedna dobra „priča“.

Opis i karakteristike metode/strategije/tehnike

Storytelling je metoda koja se može primjenjivati s učenicima svih uzrasta i u svim područjima rada. Može se koristiti na način da je učitelj taj koji priča priču, ali s druge strane možemo ju koristiti tako da učenici pričaju. Ovisno koji sadržaj učitelj želi predstaviti učenicima, pripremi priču. Postoji više načina kako graditi priču. Jedan od načina je zadovoljiti ovih pet kriterija.

1. Uvod – stvoriti kontekst priče, opisati vrijeme i mjesto te likove. Ovo je potrebno kako bi učenici mogli stvorili mentalnu sliku priče.
2. Nadogradnja priče – nizati događaje kako bi učenici mogli zamišljati što će se dalje dogoditi.
3. Vrhunac priče – glavni dio priče i najčešće dio u kojem se dodaje neki novi element (lik, događaj).
4. Učenje – dio priče u kojem se govori što je glavni lik(ovi) naučio, dio u kojem se krije pouka.
5. Promjena – kako ponašanje, stavovi i sposobnosti likova doprinose učenju i izgradnji stavova učenika.

Kroz priču se može (kad se radi o učenicima nižih razreda) dati zadatak da kad čuju određenu riječ, naprave neki pokret – pljesak, pucketanje prstima ili izgovore neki glas ili riječ. Na taj način učenicima držimo pozornost kroz cijelo vrijeme pričanja.

Učitelj pri pričanju koristi glas ekspresivno kao i oblike neverbalne komunikacije u svrhu naglašavanja onoga što priča.

Primjeri:

Tema: Očuvanje okoliša

Učitelj priča priču o jednom dječaku koji živi u malom mjestu, koje nema riješen sustav zbrinjavanja otpada. Ide u drugi razred osnovne škole. Živi u obitelji s ocem, majkom i mlađom sestrom. Kroz

priču prolazimo kroz njegov jedan dan u školi i obitelji te načinima kako se odnosi prema okolišu odnosno na koji način on i njegova obitelj odlažu smeće. Kroz priču se nižu loši primjeri odlaganja smeća, te uvode likovi koji imaju razvijene navike odlaganja otpada. Za vrijeme pričanja priče, učitelj propituje učenike o ispravnosti postupaka likova, kao i njihovim osobnim navikama.

Tema: Stvaralačko izražavanje

Učitelj započinje priču s jednom rečenicom (npr. Jednoga dana vjeverica je na šumskom puteljku pronašla zlatni lješnjak.). Potom učenici nastavljaju, svaki učenik po jednu rečenicu. Na ovaj način, ne potičemo samo kreativnost, nego vježbamo i aktivno slušanje.

Još neke ideje: Predstavljanje književnog djela iz perspektive jednog lika, Ja u vrijeme – određeno povijesno razdoblje, Što ja to radim? – pričanje o građi i ulozi organa (biologija)....

Prednosti

Glavna prednost ove metode je njena jednostavnost u primjeni te činjenica da ne zahtjeva puno vremena za pripremanje. Pored informacija koje predstavljamo učenicima, prenosimo i naše emocije o određenoj temi te na taj način dodatno motiviramo učenike. Učenicima je ova metoda prirodan, svakodnevni način interakcije. Posebno je korisna u nižim razredima osnovne škole, za razvijanje govora i bogaćenje rječnika (današnji učenici sve manje i sve lošije pričaju – sve više učenika je s govornim poteškoćama).

Činjenice:

Priče se pamte čak 22 puta više nego činjenice i podatci.

Oko 60% informacija se zapamti ukoliko se predstavi u vidu priče.

Nedostaci / Ograničenja

Storytelling kao metoda nema ograničenja. Kreativnost učitelja je presudna za njenu učinkovitost u učionici.

Savjeti za prilagođavanje

Storytelling je u današnje vrijeme sveprisutan (od marketinga, prodaje, javnih nastupa..). Kao takav učenicima nije nepoznat. U skladu s dobi učenika, prilagođavamo sadržaj i način „pričanja“. Stariji učenici se mogu baviti digitalnim storytellingom.

Preporučena literatura / resursi za dalje istraživanje

https://www.pbslearningmedia.org/resource/storytelling-packet-grades-1-and-2/pbs-kids/?utm_source=chatgpt.com

https://www.profil-klett.hr/system/files/repositorij/pdf/pricanje_prica_opet_je_u_modi.pdf

<https://nku.hbk.hr/wp-content/uploads/2025/03/PRI%C4%8CANJE-PRI%C4%8CA-STORYTELLING-U-NASTAVI-VJERONAUKA.pdf>

Tags

Obrazovne strategije

Poučavanje

Razvoj govora, komunikacije i stvaralaštva

Collections

Metodika i didaktika

Autorski tekstovi